

การศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์เพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ
A STUDY OF MANORA'S CULTURAL IDENTITY TO BE APPLIED
IN JEWELLERY DESIGN

วิมลสิน สันตจิต* อรรถพร ฤทธิเกิด และสุธาสินี บุรีคำพันธ์

Wimalin Santajit, Attaporn Ridhikerd and Suthasini Bureekhampun

Wimalin88@gmail.com, Attaporn.ri@kmitl.ac.th and Suthasini.bu@kmitl.ac.th

ภาควิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรมและการออกแบบ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร 10520

Department of Architectural and Design Education, Faculty of Industrial Education and Technology,

King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang, Bangkok 10520 Thailand

*Corresponding Author E-mail: Wimalin88@gmail.com

(Received: March 27, 2019; Revised: April 24, 2019; Accepted: May 27, 2019)

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study and analyse the cultural identity of Manora, and 2) to design jewellery based on the cultural identity of Manora. The population and the samples for the first objective were informants classified into three groups with three informants to each group. The method used to select the informants was specific identification, and the tool used to gather the information was informal interview. The population and the samples for the second objective were five experts in jewellery design. They were selected based on their minimum of five years of experience in jewellery design and they were selected to evaluate the jewellery design. The results showed that the cultural identity of Manora jewellery and costume was most suitable to be adapted. Manora jewellery and costumes were embroidered with beads in Lok Kaew (crystal balls) or Khoa Lam Tud (diamond) pattern. The colour tone of the costumes reflected the cultural identity of Manora. From a study and analysis of twenty sketches of jewellery such as necklaces, bracelets, ear rings and rings, the second sketch entitled "See good chance" was most suitable to be developed as a prototype because its overall evaluation was ranked number one with a mean of 4.11 and a standard deviation of 0.57. Its top three aspects were aesthetic quality, materials and manufacturing process and compatibility with those who wore it. The researchers also designed three packages to the jewellery. The second design was highly suitable for development as a prototype scoring a mean of 4.51 and a standard deviation of 0.41. Its top three aspects were product protection, advertising communication and marketing.

Keywords: cultural identity of Manora; identity; Manora; application; design; jewellery; satisfaction

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อ

การวิจัยการศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์เพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ 2) เพื่อออกแบบเครื่องประดับจากการประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 คือ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล 3 กลุ่ม กลุ่มละ 3 ท่าน เลือกแบบเจาะจง กลุ่มที่ 1 ประชาชนชาวบ้านให้ข้อมูลด้านอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ กลุ่มที่ 2 กลุ่มร้อยลูกปัดมโนราห์ให้ข้อมูลด้านการร้อยลูกปัดมโนราห์ กลุ่มที่ 3 กลุ่มนักแสดงมโนราห์ให้ข้อมูลด้านการแสดงมโนราห์ เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องประดับ จำนวน 5 ท่าน เลือกแบบเจาะจงจากประสบการณ์ด้านเครื่องประดับอย่างน้อย 5 ปีเพื่อประเมินความคิดเห็นต่อรูปแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

ผลการวิจัยพบว่า อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ที่เหมาะสมมาประยุกต์มากที่สุด คือ อัตลักษณ์ของเครื่องแต่งกายมโนราห์ ประกอบไปด้วยลวดลายการร้อยลูกปัด ลายลูกแก้ว ลายข้าวหลามตัด กลุ่มโทนสีและความเชื่อของมโนราห์ ผลการวิเคราะห์รูปแบบ คือ ภาพร่างเครื่องประดับทั้งหมด 20 ชุด คัดเลือกด้วยหลักเกณฑ์การออกแบบประกอบด้วย สร้อยคอ กำไล ต่างหูและแหวน รูปแบบที่เหมาะสมนำไปพัฒนาชุดเครื่องประดับ คือ รูปแบบที่ 2 พบแต่ความโชคดี (See good chance) คะแนนการประเมินอยู่ในลำดับที่ 1 เหมาะสมอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ($\bar{X}$ =4.11) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.57) และคะแนนรายชื่อที่ได้ผลประเมินมากที่สุดสามอันดับแรกคือด้านความสวยงาม ด้านวัสดุและการผลิต และด้านความเหมาะสมกับบุคลิกของผู้สวมใส่ ผู้วิจัยได้ออกแบบบรรจุภัณฑ์เฉพาะสำหรับเครื่องประดับทั้งหมด 3 รูปแบบ เมื่อนำมาวิเคราะห์ความเหมาะสมในการผลิตต้นแบบพบว่า รูปแบบที่ 2 เหมาะสมในระดับมากค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ($\bar{X}$ =4.51) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.=0.41) คะแนนมากที่สุดสามอันดับแรก คือ ด้านการป้องกันรักษา ด้านการสื่อสารทางการตลาด และด้านส่งเสริมทางการตลาด

คำสำคัญ: อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ อัตลักษณ์ มโนราห์ ประยุกต์ การออกแบบ เครื่องประดับ ความพึงพอใจ

1. บทนำ

อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับเป็นอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าการส่งออกสูงเป็นอันดับ 4 ของประเทศ [1] มีการจ้างงานกว่า 900,000 คน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นแรงงานที่มีทักษะฝีมือขั้นสูงและเป็นอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพสามารถแข่งขันในระดับโลก รัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าวจึงได้กำหนดวิสัยทัศน์โดยวางเป้าหมายให้ไทยเป็นศูนย์กลางการค้าอัญมณีและเครื่องประดับโลกภายในอีก 5 ปี รัฐบาลไทยจึงได้ออกมาตรการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับไทย [2] แม้ว่าภาวะเศรษฐกิจโลกชะลอตัว การส่งออกสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับก็ยังคงเพิ่มสูงขึ้น และมีแนวโน้มที่จะยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่อง [3] แนวโน้มการออกแบบเครื่องประดับของตลาดการบริโภคที่ต้องการสินค้าอัตลักษณ์ ส่งผลให้ความต้องการสินค้าที่มีความแตกต่างและมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมตามแนวคิดของเศรษฐกิจสร้างสรรค์นั้นมีมากขึ้น สร้างมูลค่าเพิ่มบนพื้นฐานของวัฒนธรรมไทยเชื่อมโยงกับเทคโนโลยีที่เหมาะสมทั้งการออกแบบ การผลิต การตลาด และการจัดการบนพื้นฐานของความคิดสร้างสรรค์และคุณภาพสินค้าและบริการ การศึกษาการต่อยอดนวัตกรรมการออกแบบสินค้าจากภูมิปัญญาวัฒนธรรมท้องถิ่นสู่ผู้บริโภคในปัจจุบันจะเป็นที่ยอมรับในตลาดโลก แต่ทั้งนี้กระบวนการออกแบบส่วนใหญ่จะมาจากการใช้ประสบการณ์และความเชี่ยวชาญที่พัฒนามาจากทักษะช่างฝีมือและพบว่ากระบวนการออกแบบไม่ได้ตอบสนองความต้องการของลูกค้าสมัยใหม่ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การนำศิลปะท้องถิ่นไปสู่องค์ความรู้การใช้นวัตกรรม ความคิดสร้างสรรค์ และพื้นฐานทางวัฒนธรรมภูมิปัญญาไทยในการสร้างมูลค่าเพิ่มในเชิงพาณิชย์ให้มากขึ้นผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางด้านความคิดสร้างสรรค์การพัฒนาการออกแบบจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่ง [4] การศึกษาอัตลักษณ์เพื่อการออกแบบได้แรงบันดาลใจในหลายรูปแบบในแต่ละภาคของประเทศไทยจะมีวัฒนธรรม ประเพณี ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่มีความสอดคล้องกับวิถีการดำรงชีวิต โดยผู้วิจัยมีความสนใจในประเพณีและวัฒนธรรมของภาคใต้ที่มีความโดดเด่น ถือได้ว่าเป็นศิลปะที่รู้จักกันกว้างขวางและมีความสำคัญต่อสังคมภาคใต้โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในเขตพื้นที่จังหวัดระนองทะเลสาบสงขลา มีการสืบทอดกันมายาวนาน การรำที่มีเอกลักษณ์แข็งแรงแต่แฝงด้วยความอ่อนช้อยงดงาม การแต่งกายที่เป็นเอกลักษณ์โดดเด่นสีสันฉูดฉาดด้วยลวดลายเฉพาะของเครื่องประดับและความพลิ้วไหวของชายลูกปัดสอดคล้องกับจังหวะดนตรีที่สนุกสนาน สร้างสรรงานแสดงไม่ว่าจะเป็นการสร้างสรรเครื่องแต่งกายและอุปกรณ์ที่สร้างสรรขึ้นมาเพื่อการแสดง แต่ด้วยสภาพสังคมเปลี่ยนไป อิทธิพลของวัฒนธรรมใหม่ ๆ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เข้ามาเป็นที่น่าสนใจว่าศิลปะมโนราห์เสื่อมความนิยมลง ไม่เพียงด้านการแสดงยังรวมถึงองค์ประกอบหรือภูมิปัญญาในการเกิดวัฒนธรรมมโนราห์ก็จะสูญหายไปด้วย จากเหตุดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์ เพราะมีอัตลักษณ์ที่โดดเด่นน่าสนใจสามารถนำไปเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ประยุกต์ใช้ในงานเครื่องประดับ ซึ่งจะช่วยให้ดำรงไว้ของภูมิปัญญาที่มีคุณค่า โดยนำเสนอรูปแบบของเครื่องประดับที่เข้าถึงผู้บริโภคผู้หญิงวัยทำงานยุคใหม่มากขึ้น ซึ่งการพัฒนาในลักษณะนี้จะเป็นการรักษาคุณค่าทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญารวมทั้งการสืบสานมรดกทางวัฒนธรรมให้เป็นที่รู้จัก เป็นไปตามมาตรการต่างๆ ด้านการยกระดับอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับของรัฐบาล การใช้นวัตกรรม ความคิดสร้างสรรค์ และพื้นฐานทางวัฒนธรรมภูมิปัญญาไทยในการสร้างมูลค่าเพิ่ม จนสามารถที่จะพัฒนาขึ้นมาเป็นกระแสหรือแนวโน้มแฟชั่นในอนาคต จนเป็นที่ต้องการของตลาดต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาและวิเคราะห์อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์
- 2.2 เพื่อออกแบบเครื่องประดับจากการประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์

3. กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

3.1. กรอบแนวความคิดในการศึกษาและวิเคราะห์อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์ ของ Bupphachat Uppathamnarakorn [5] ดังนี้

3.1.1 ประวัติความเป็นมา 3.1.2 องค์ประกอบของการแสดงมโนราห์ 3.1.3 เครื่องแต่งกายมโนราห์ 3.1.4 ความเชื่อในการแสดงของศิลปะมโนราห์

3.2. กรอบแนวความคิดในการออกแบบเครื่องประดับ ของ Watthana Jutawipat [6] and Wannarat Inaum [7] โดยสรุปได้เป็นกรอบการศึกษา ดังนี้ (1) ความเป็นหน่วยเดียวกัน (2) ความสมดุลและความสัมพันธ์ทางศิลปะ (3) ความเป็นเอกลักษณ์ (4) วัสดุ (5) กรรมวิธีการผลิต (6) การประยุกต์เทคนิค รูปแบบและลวดลาย (7) ความเหมาะสมกับสรีระไม่เป็นอันตรายต่อผู้สวมใส่ (8) เหมาะสมกับการแต่งตัวของผู้สวมใส่ (9) สะดวกในการบำรุงรักษา

3.3 กรอบแนวความคิดในการออกแบบบรรจุภัณฑ์เครื่องประดับของ Sudaduang Ruangrujira [8] ดังนี้ (1) ป้องกันรักษา (2) สร้างความสะดวก (3) ช่วยสื่อสารการตลาด (4) ช่วยส่งเสริมการตลาด

4. ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยการศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์เพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

4.1 เพื่อศึกษาและวิเคราะห์อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนชาวบ้านผู้ที่ให้ข้อมูลด้านอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์ จำนวน 3 ท่าน กลุ่มผู้ที่ให้ข้อมูลด้านการร้อยลูกปัดมโนราห์จำนวน 3 ท่าน กลุ่มผู้ที่ให้ข้อมูลด้านการแสดงมโนราห์จำนวน 3 ท่าน รวมทั้งหมด 9 ท่าน

4.2 เพื่อออกแบบเครื่องประดับจากการประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ 1.กลุ่มผู้เชี่ยวชาญการออกแบบเครื่องประดับ ด้านการออกแบบเครื่องประดับ ด้านวัสดุเครื่องประดับ ด้านกระบวนการผลิตเครื่องประดับ ต้องเป็นผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานด้านเครื่องประดับอย่างน้อย 5 ปี 2. กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์ คุณสมบัติ คือ ต้องเป็นผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานด้านบรรจุภัณฑ์

5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

5.1 เพื่อศึกษาและวิเคราะห์อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์

ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (Individual Depth Interview) เป็นเครื่องมือที่ใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล โดยสัมภาษณ์แบบคำถามปลายเปิด (Open ended question) สัมภาษณ์เป็นรายบุคคล เพื่อให้ได้รับข้อมูลที่หลากหลายและกำหนดประเด็นที่จะสัมภาษณ์และการตั้งคำถามเพื่อให้ได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและไม่มีการเรียงลำดับคำถาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2 เพื่อออกแบบเครื่องประดับจากการประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

5.2.1 เครื่องมือในการวิจัยคือแบบสอบถามความคิดเห็นผลงานออกแบบที่แบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ส่วนที่ 2 ข้อมูลการประเมินความคิดเห็น 5 ระดับ (Rating Scale) ส่วนที่ 3 ข้อมูลแสดงความคิดเห็นแบบปลายเปิด เพื่อประเมินรูปแบบที่เหมาะสมและมีความเป็นไปได้มากที่สุดในการสร้างต้นแบบจริง

5.2.2 ใช้แบบภาพร่างบรรจุภัณฑ์ ที่ได้ทำการออกแบบและใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับการออกแบบบรรจุภัณฑ์สำหรับเครื่องประดับ สำหรับสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์ ทั้งหมดจำนวน 3 ชุด โดยเป็นคำถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

6. วิธีดำเนินการวิจัย

6.1 ขั้นตอนการศึกษาและวิเคราะห์อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

การรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจาก ตำราวิชาการ วารสาร บทความ และจัดทำแบบสัมภาษณ์พื้นที่ สัมภาษณ์เป็นรายบุคคลและถ่ายภาพผู้ให้ข้อมูลและสิ่งที่เกี่ยวข้องต่างๆ สถานที่ สภาพแวดล้อม การทำงาน อุปกรณ์ต่างๆ และผลิตภัณฑ์ที่มี แล้วนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์และสรุปผล

6.2 ขั้นตอนการออกแบบเครื่องประดับจากการประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

6.2.1 ทำการออกแบบภาพร่างชุดเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์จำนวน 3 รูปแบบ จากนั้นนำแบบร่างที่ได้ไปทำการสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อทำการประเมินให้เหลือเพียงรูปแบบที่เหมาะสมที่สุด 1 รูปแบบ สร้างต้นแบบจริงและเป็นแนวทางในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ต่อไป

6.2.2 ออกแบบภาพร่างบรรจุภัณฑ์และกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์แล้วนำแบบภาพร่างบรรจุภัณฑ์ทั้ง 3 แบบ นำเสนอต่อกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์ จากนั้นนำมาวิเคราะห์และสรุปผลอีกครั้ง

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

7.1 ขั้นตอนการศึกษารูปแบบและวิเคราะห์เครื่องประดับจากการประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ที่ได้จากการรวบรวมเอกสาร สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ การจดบันทึกและการถ่ายภาพและสิ่งที่เกี่ยวข้องต่างๆ สถานที่แสดง สภาพแวดล้อม การทำงาน อุปกรณ์ต่าง ๆ และผลิตภัณฑ์ที่มี จากการลงพื้นที่ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ตรัง สงขลา พัทลุง จากนั้นผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมมาวิเคราะห์แล้วนำข้อมูลที่ได้มาทำการสรุปผลเป็นเชิงคุณภาพเพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบภาพร่าง

7.2 ขั้นตอนการออกแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

7.2.1 ผู้วิจัยทำการออกแบบภาพร่างเครื่องประดับเป็นชุด ชุดละ 4 ชิ้นประกอบไปด้วย สร้อยคอ ต่างหู กำไล แหวน จำนวน 20 รูปแบบ จากนั้นนำมาวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ทางการออกแบบเครื่องประดับในการคัดเลือกแบบให้เหลือเพียง 5 รูปแบบ แล้วนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเครื่องประดับเพื่อประเมินความคิดเห็น โดยวิธีการจัดลำดับค่าคะแนนมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จากนั้นนำมาวิเคราะห์และสรุปผล โดยวิเคราะห์ผลเป็นเชิงปริมาณ หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) หาแบบของเครื่องประดับที่มีความเหมาะสมเพื่อนำไปสร้างต้นแบบเครื่องประดับ

7.2.2 ผู้วิจัยนำรูปแบบเครื่องประดับที่ได้มาเป็นแนวทางในการออกแบบร่างบรรจุภัณฑ์ จำนวน 3 รูปแบบ แล้วนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์และกราฟิกเพื่อประเมินความคิดเห็น โดยวิธีการจัดลำดับค่าคะแนนมาตราส่วนประมาณ 5 ระดับ (Rating Scale) จากนั้นนำมาวิเคราะห์และสรุปผล โดยวิเคราะห์ผลเป็นเชิงปริมาณ หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อหารูปแบบของรูปแบบบรรจุภัณฑ์และกราฟิกที่มีความเหมาะสมที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

8.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

8.1.1 ผลการวิเคราะห์ด้านประวัติความเป็นมา

ประวัติความเป็นมาเชื่อว่าโนราห์เกิดขึ้นในภาคใต้มีการผสมผสานวัฒนธรรมจากต่างประเทศ เช่น อินเดีย ชาว มลายู ตั้งแต่สมัยอาณาจักรศรีวิชัยและเชื่อว่าโนราห์พัฒนามาจากละครชาตรีของภาคกลาง ตัวแสดงเป็นผู้ชาย เครื่องแต่งกายลูกบิดในอดีตยังคงไม่มี ตัวแสดงผู้หญิงเพิ่มมาในภายหลัง[5]

8.1.2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของการแสดงมโนราห์

องค์ประกอบหลักที่ต้องมีในการแสดงคือ โรงแสดงหรือพื้นที่ให้การแสดง ตัวแสดง เครื่องดนตรี ทำรำ เรื่องที่แสดง เครื่องแต่งกาย ความเชื่อในพิธีกรรม และวิถีชีวิตของมโนราห์ [5]

รูปที่ 1 องค์ประกอบต่างๆ ของอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์
(ภาพโดย: วิมลสิน สันตจิต, 2561)

รูปที่ 2 ทำรำ 12 ท่าหลักของมโนราห์
(ภาพโดย: วิมลสิน สันตจิต, 2561)

องค์ประกอบของอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ที่ใช้ในการแสดงและทำรำหลัก 12 ท่าซึ่งเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของอัตลักษณ์เฉพาะทางวัฒนธรรมโนราห์ วิเคราะห์และแสดงให้เห็นเป็นลายเส้นแสดงลักษณะรูปแบบและลวดลายที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

8.1.3 ผลการวิเคราะห์เครื่องแต่งกายมโนราห์

เครื่องแต่งกายของมโนราห์มีเอกลักษณ์ชัดเจน แตกต่างไปจากศิลปะการแสดงอื่น โดยเฉพาะสี สัน โทนสีที่ได้คือ สีขาว สีแดง น้ำเงิน ฟ้า ส้ม เขียว เหลืองและดำ ปัจจุบันก็มีสีม่วงเพิ่มขึ้นมาบ้างและลวดลายเน้นไปที่รูปแบบเรขาคณิต สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม ลายลูกแก้ว ลายขวาลามตัดและลายดอกไม [5]

รูปที่ 3 กลุ่มโทนสีและลวดลายจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์
(ภาพโดย: วิมลสิน สันตจิต, 2561)

กลุ่มโทนสีและลวดลายจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ ซึ่งได้มาจากชุดเครื่องแต่งกายมโนราห์ โทนสีจากชุดลูกบิดและลวดลายจากการร้อยลูกบิดและเครื่องประดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

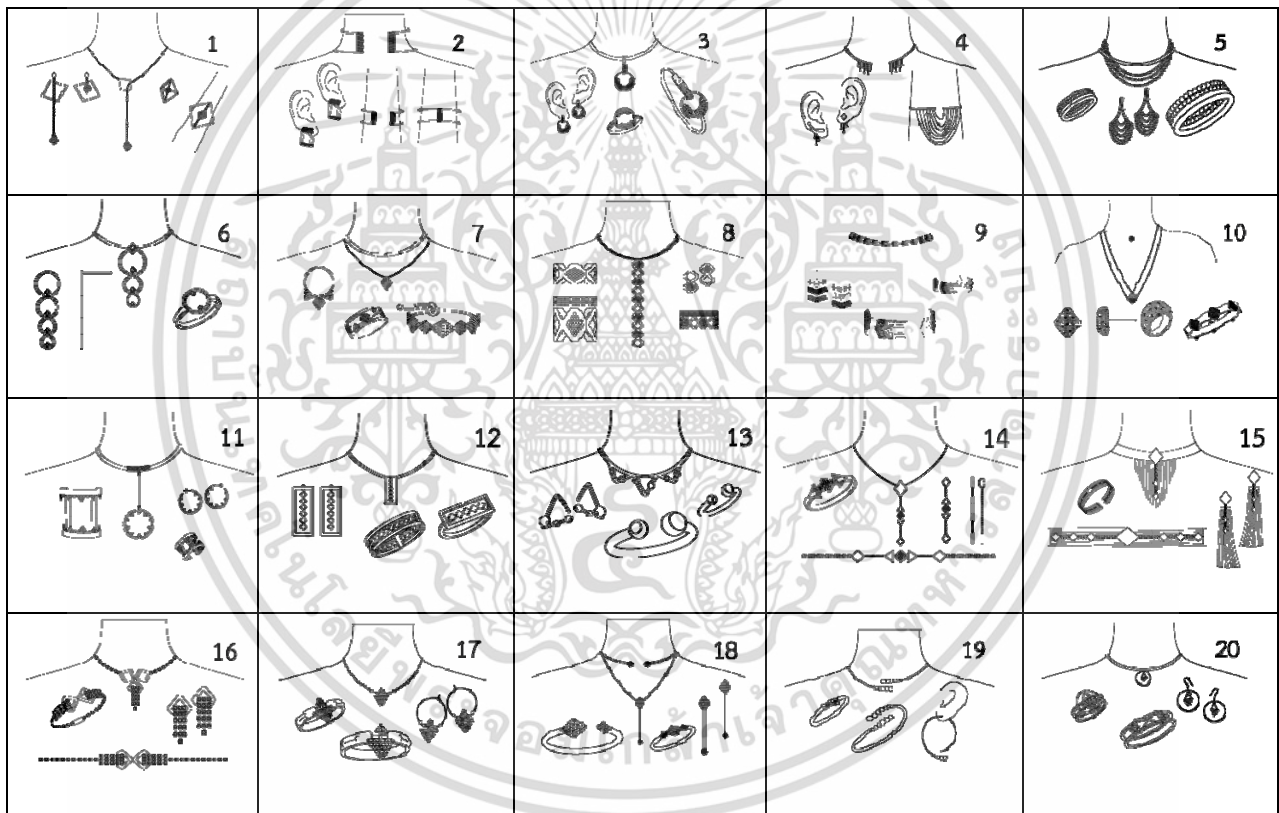
8.1.4 ผลการวิเคราะห์ความเชื่อในการแสดงของศิลปะมโนราห์

มโนราห์เป็นศิลปะการแสดงที่มากับความเชื่อมาอยู่กับพิธีกรรมไม่สามารถแยกออกจากกันได้ ไม่ว่าจะเป็นความเชื่อเรื่องบรรพบุรุษ ครูบาอาจารย์ของมโนราห์ ความเชื่อหรือความรู้สึกลงในการเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและความเชื่อเรื่อง เทริด ว่าเป็นของสูงที่ต้องเคารพบูชา หากจะนำมาประยุกต์เป็นเครื่องประดับต้องคำนึงถึงความเหมาะสมเป็นอย่างมาก [5]

การวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ว่าอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์ที่เหมาะสมนำมาประยุกต์มากที่สุด คือ อัตลักษณ์ของเครื่องแต่งกายมโนราห์ ซึ่งประกอบไปด้วยลวดลายการร้อยลูกปัด ลายลูกแก้ว ลายข้าวหลามตัด ลักษณะการซ้ำกันของลวดลาย กลุ่มโทนสี และความเชื่อตามวัฒนธรรมของมโนราห์ให้ถูกต้องตามกาลเทศะ

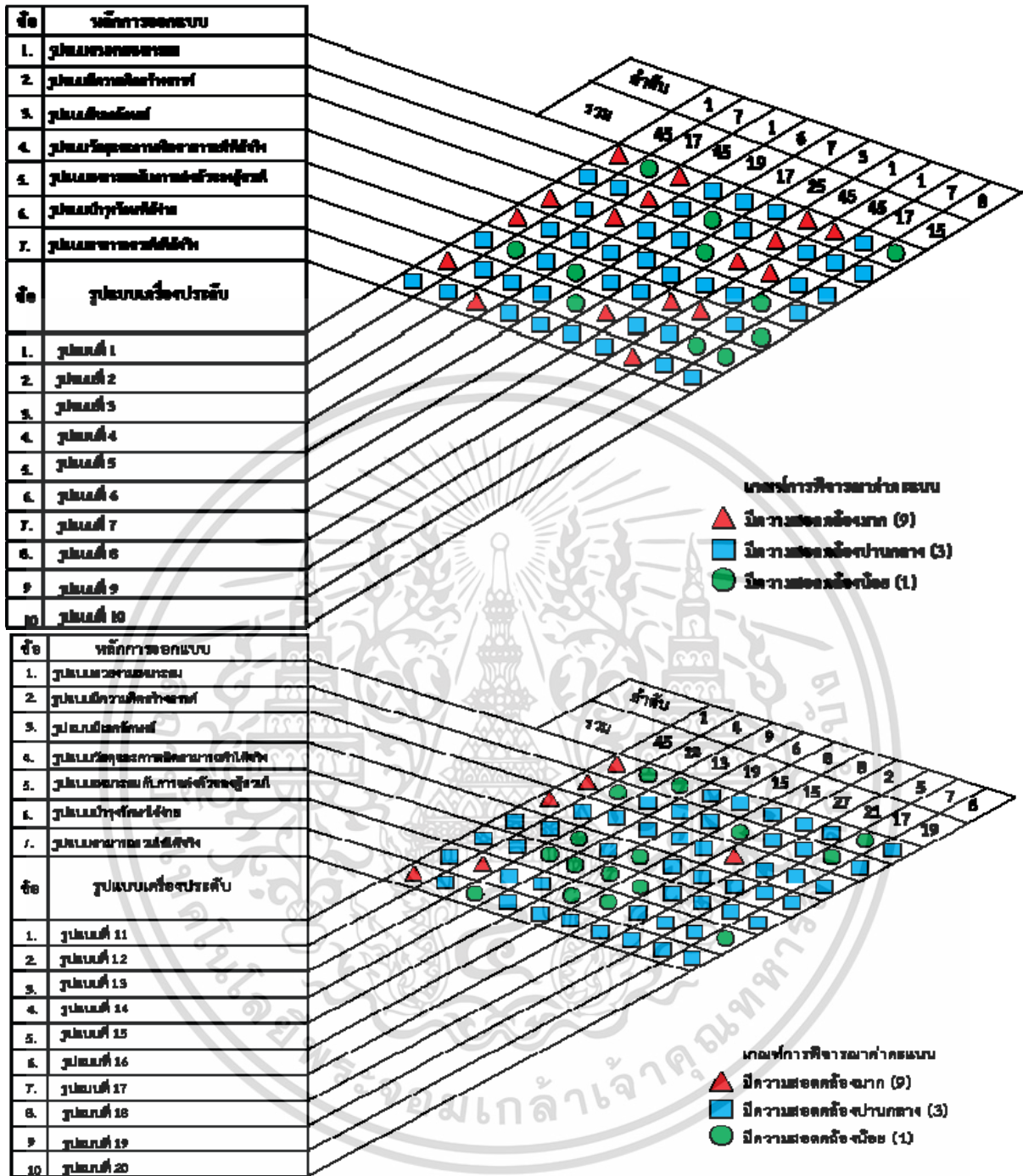
8.2 ผลการวิเคราะห์การออกแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์

แนวทางในการออกแบบเครื่องประดับจากประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์ตามกรอบการออกแบบเครื่องประดับ ความสวยงาม ความคิดสร้างสรรค์มีเอกลักษณ์ ใช้วัสดุที่มีราคาและเหมาะสมในการผลิต เหมาะสมกับบุคลิกการแต่งตัวของผู้สวมใส่ผู้หญิงวัยทำงาน ตั้งแต่ 25-40 ปีเข้ากับเทรนด์ในปัจจุบันที่เครื่องประดับจะแฟชั่นมากขึ้น โทนสีจะเน้น สีทอง และเงินมีความวาวมีความชัดเจนสร้างความสวยงามที่แข็งแรง อัญมณีจะเน้นพลอยสีโทนเข้ม เน้นพื้นผิวของตัววัสดุเครื่องประดับ การผสมผสานระหว่างโลหะ และการประยุกต์ลวดลายแปลกใหม่ผสมผสานลวดลายดั้งเดิมกับเทคนิคการทำเครื่องประดับ

รูปที่ 4 แบบภาพร่างเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์
(ภาพโดย: วิมลสิน สันตจิต, 2561)

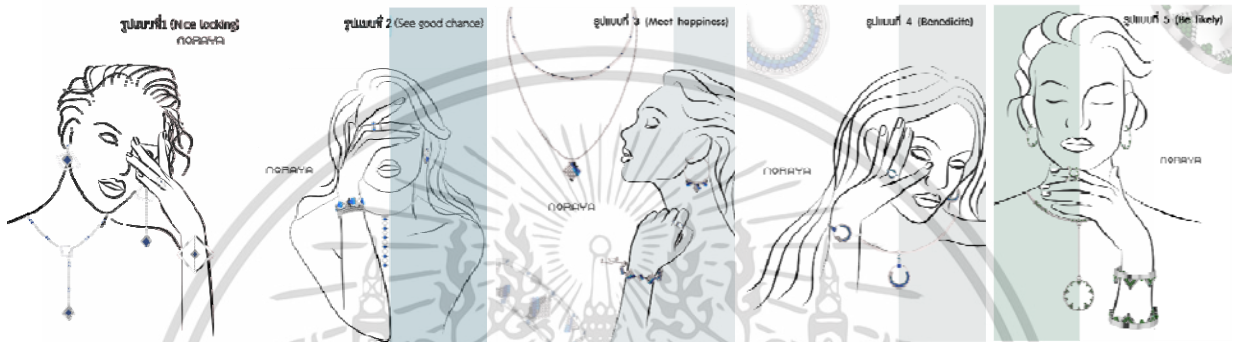
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 5 การวิเคราะห์ระดับค่าความสัมพันธ์ทางการออกแบบผลิตภัณฑ์
(ภาพโดย: วิมลสิน สันตจิต, 2562)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ทางการออกแบบผลิตภัณฑ์ในการคัดเลือกแบบสรุปลการวิเคราะห์ระดับค่าความสัมพันธ์ทางการออกแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์จากแบบร่างทั้งหมด 20 รูปแบบ พบว่ารูปแบบที่มีความเหมาะสมจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ คือ โดยนำรูปแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ที่ได้ค่าคะแนนมากที่สุด 5 รูปแบบ มาสร้าง Sketch Design ดังนี้ รูปแบบที่ 1, รูปแบบที่ 3, รูปแบบที่ 7, รูปแบบที่ 8, รูปแบบที่ 11 มี 45 คะแนน อยู่ในลำดับที่ 1, รูปแบบที่ 17 อยู่ในลำดับที่ 2, รูปแบบที่ 6 อยู่ในลำดับที่ 3, รูปแบบที่ 12 อยู่ในลำดับที่ 4, รูปแบบที่ 18 อยู่ในลำดับที่ 5, รูปแบบที่ 4, รูปแบบที่ 14, รูปแบบที่ 20 อยู่ในลำดับที่ 6, รูปแบบที่ 2, รูปแบบที่ 5, รูปแบบที่ 9, รูปแบบที่ 19 อยู่ในลำดับที่ 7, รูปแบบที่ 10, รูปแบบที่ 15, รูปแบบที่ 16 อยู่ในลำดับที่ 8, รูปแบบที่ 13 อยู่ในลำดับที่ 9 โดยนำรูปแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ที่ได้ค่าคะแนนมากที่สุด 5 รูปแบบ มาสร้าง Sketch Design ดังนี้ นำรูปแบบที่ได้มาวิเคราะห์ความเหมาะสมในการออกแบบผลิตภัณฑ์ต้นแบบจริง โดยวิเคราะห์ตามกรอบความคิด [6] [7]

รูปที่ 6 3D jewelry Design จำนวน 5 รูปแบบ
(ภาพโดย: วิมลสิน สันตจิต, 2562)

จากรูปที่ 5 เครื่องประดับจำนวน 5 รูปแบบ ได้แนวคิดมาจากลวดลายเครื่องแต่งกายมโนราห์การประยุกต์ใช้ลายลูกแก้วหรือลายข้าวหลามตัดและลักษณะการร้อยของลูกบิด การใช้ลวดลายซ้ำๆ โทนสีที่ตัดกัน ออกแบบให้ใส่ได้จริงเข้ากับเทรนด์ในปัจจุบัน และเหมาะสมกับผู้หญิงวัยทำงาน 25-40 ปี ใช้วัสดุที่มีคุณค่าอยู่ในราคาที่เหมาะสม

ตารางที่ 1 ผลการประเมินแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเครื่องประดับ

รายการการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเครื่องประดับจำนวน 5 ท่าน									
	รูปแบบที่ 1		รูปแบบที่ 2		รูปแบบที่ 3		รูปแบบที่ 4		รูปแบบที่ 5	
	X̄	S.D.	X̄	S.D.	X̄	S.D.	X̄	S.D.	X̄	S.D.
1. ด้านความสวยงาม										
1.1 เครื่องประดับมีองค์ประกอบที่มีความสมดุล	3.40	0.89	4.00	0.00	3.80	0.45	4.00	0.71	3.60	0.55
1.2 เครื่องประดับมีสีสันทันที่เหมาะสม	3.40	0.89	4.20	0.45	3.80	0.84	4.00	1.00	3.40	0.55
1.3 เครื่องประดับมีลวดลายที่สัมพันธ์กัน	3.40	0.89	4.20	0.45	4.00	0.71	3.80	0.84	3.80	0.45
1.4 เครื่องประดับมีรูปแบบที่สวยงามเข้ากับยุคสมัย	3.80	0.84	4.20	0.45	4.00	0.71	3.80	0.84	3.60	0.55
ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน	3.50	0.88	4.15	0.34	3.90	0.67	3.90	0.85	3.60	0.52
2. ด้านความคิดสร้างสรรค์										
2.1 เครื่องประดับมีรูปแบบไม่ซ้ำแบบเดิม	3.60	0.89	3.80	0.84	3.60	0.55	3.60	0.89	3.60	0.55
2.2 เครื่องประดับมีรูปแบบที่น่าสนใจและมีเอกลักษณ์	3.60	0.89	4.20	0.45	4.00	0.00	3.80	0.45	3.80	0.84
2.3 เครื่องประดับสามารถประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม	3.20	1.10	4.20	0.45	3.80	0.45	3.20	0.45	4.00	0.71
ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน	3.47	0.96	4.07	0.58	3.80	0.33	3.53	0.60	3.80	0.70

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

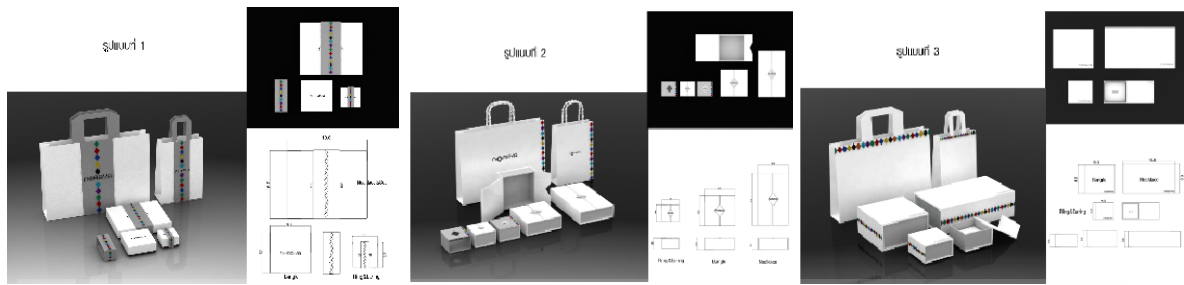
ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเครื่องประดับจำนวน 5 ท่าน									
	รูปแบบที่ 1		รูปแบบที่ 2		รูปแบบที่ 3		รูปแบบที่ 4		รูปแบบที่ 5	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
3. ด้านเอกลักษณ์										
3.1 เครื่องประดับมีความโดดเด่นจดจำได้ง่าย	3.40	0.89	3.60	0.55	4.20	0.45	3.60	0.89	3.80	0.45
3.2 เครื่องประดับมีเอกลักษณ์เด่นเฉพาะ อย่างชัดเจน	3.20	0.45	3.80	0.45	4.00	0.71	3.40	0.89	3.80	0.45
3.3 เครื่องประดับสามารถสื่อเรื่องราวทางอัตลักษณ์ มโนราห์	3.40	0.89	3.80	0.45	3.80	0.45	3.40	0.89	3.80	0.45
3.4 สามารถส่งเสริมความเป็นอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม มโนราห์ได้	3.40	0.89	4.00	0.00	3.80	0.45	3.40	0.89	4.20	0.45
ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน	3.35	0.78	3.80	0.36	3.95	0.51	3.45	0.89	3.90	0.45
4. ด้านวัสดุและการผลิต										
4.1 เครื่องประดับมีความแข็งแรง ปลอดภัย	3.40	0.89	4.40	0.55	4.00	0.71	4.00	0.71	4.20	0.45
4.2 เครื่องประดับใช้วัสดุเหมาะสมกับรูปแบบ	3.40	0.89	4.40	0.55	4.00	0.71	4.00	0.71	3.80	0.45
4.3 เครื่องประดับใช้วัสดุมีความปลอดภัยต่อการนำไปใช้	4.00	0.71	4.40	0.55	4.00	0.71	4.20	0.45	4.00	0.00
4.4 เครื่องประดับมีตัวเรือนที่มีความประณีต	3.40	0.55	4.40	0.55	4.00	0.71	4.00	0.71	4.20	0.45
4.5 เครื่องประดับใช้วัสดุมีคุณค่าเหมาะสม	3.60	0.55	4.20	0.84	4.20	0.45	4.00	0.71	4.00	0.71
ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน	3.56	0.72	4.36	0.61	5.00	0.66	4.04	0.66	4.04	0.41
5. ด้านความเหมาะสมกับบุคลิกการแต่งตัวของผู้สวมใส่										
5.1 เครื่องประดับเหมาะสมกับผู้หญิงวัยทำงาน	3.80	0.45	4.20	0.84	3.80	0.45	4.00	0.71	4.00	0.71
5.2 เครื่องประดับสามารถส่งเสริมบุคลิกภาพของผู้สวม ใส่	4.00	0	4.20	0.45	3.80	0.45	4.00	0.71	4.00	0.71
ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน	3.90	0.22	4.20	0.64	3.80	0.45	4.00	0.71	4.00	0.71
6. การบำรุงรักษา										
6.1 ง่ายต่อการทำความสะอาด	4.00	0.71	4.00	1.00	3.80	0.84	4.00	0.71	3.80	0.84
6.2 ง่ายต่อการบำรุงรักษา	3.80	0.84	4.00	1.00	3.80	0.84	3.80	0.84	3.80	0.84
6.3 ผู้สวมใส่สามารถทำความสะอาดเครื่องประดับเองได้	3.80	0.84	4.20	0.84	3.80	0.84	3.80	0.84	3.80	0.84
ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน	3.87	0.79	4.07	0.95	3.80	0.84	3.87	0.79	3.80	0.84
7. หน้าที่การใช้สอย										
7.1 เครื่องประดับสร้างความมั่นใจให้กับผู้สวมใส่	4.20	0.45	4.20	0.45	3.20	1.92	4.00	0.71	4.20	0.45
7.2 เครื่องประดับสามารถสวมใส่ได้จริง	4.20	0.84	4.20	0.45	3.20	1.92	4.20	0.45	4.20	0.45
7.3 เครื่องประดับสามารถสวมใส่ได้หลายโอกาส	4.00	0.71	4.00	0.71	3.20	1.92	4.20	0.45	4.00	0.71
ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน	4.13	0.66	4.13	0.53	3.20	1.92	4.13	0.53	4.13	0.53
ค่าเฉลี่ยประเมินเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทาง วัฒนธรรมมโนราห์	3.68	0.72	4.11	0.57	3.92	0.77	3.85	0.72	3.90	0.59
	มาก		มาก		มาก		มาก		มาก	

จากตารางที่ 1 สรุปผลการออกแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์ พบว่า รูปแบบที่ 2 พบแต่ความโชคดี (See good chance) มีความเหมาะสมมากที่สุด มีความเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.11, S.D. = 0.57) รองลงมาคือ รูปแบบที่ 3 พบเจอแต่ความสุข (Meet happiness) มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.92, S.D. = 0.77) รองลงมาคือ รูปแบบที่ 5 เหมาะสมดูดี (Be likely) มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.90, S.D. = 0.59) รองลงมา คือ รูปแบบที่ 4 การขอพรที่ดี (Benedicite) มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.85, S.D. = 0.72) รองลงมาอันดับสุดท้าย คือ รูปแบบที่ 1 มีเสน่ห์น่าดึงดูด (Nice looking) มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.68, S.D. = 0.72)

นำรูปแบบที่ 2 ชื่อผลงาน พบแต่ความโชคดี (See good chance) ที่ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะและคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเครื่องประดับ เพื่อดำเนินการสู่การสร้างต้นแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์ต่อไป จากนั้นนำเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมมโนราห์ที่ได้ มาวิเคราะห์รูปแบบตราสินค้า บรรจุภัณฑ์และกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมโดยวิเคราะห์ข้อมูลตามกรอบแนวคิด [8]

ไม่ว่าการณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 7 Packaging Sketch จำนวน 3 รูปแบบ
(ภาพโดย: วิมลสิน สันตจิต, 2562)

แนวคิดในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ มาจากเครื่องประดับจากอิตาลีที่มีรูปร่างเหมือนโหนด มีการนำหลอดไฟ LED มาใช้แทนหลอดไฟธรรมดา และกลุ่มโหนดสีของโหนดมาอยู่บนบรรจุภัณฑ์ ซึ่งประกอบไปด้วย กล่องสกรูย็อค กล่องสกรูยอมือหรือกำไล กล่องแหวนกับต่างหู ขนาดเดียวกัน และอุปกรณ์สำหรับใส่บรรจุภัณฑ์สองขนาด โดยออกแบบให้สอดคล้องกัน

ตารางที่ 2 ผลการประเมินบรรจุภัณฑ์เครื่องประดับจากอิตาลีทางวัฒนธรรมโหนดโดยผู้เชี่ยวชาญ

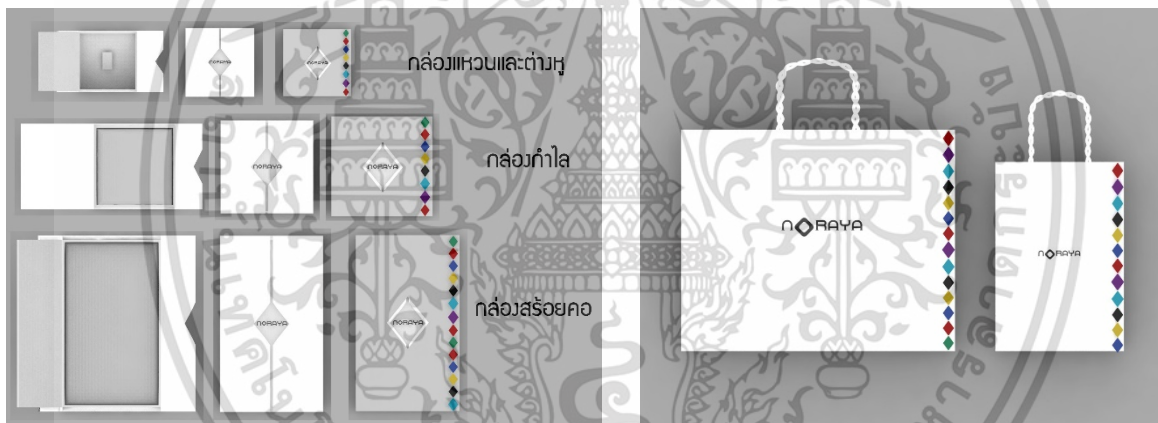
รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์ จำนวน 3 ท่าน					
	รูปแบบที่ 1		รูปแบบที่ 2		รูปแบบที่ 3	
	ร	S.D.	ร	S.D.	ร	S.D.
1. ด้านการป้องกันรักษา						
1.1 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับมีความแข็งแรง	3.67	0.58	4.67	0.58	4.00	0.00
1.2 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับสามารถป้องกันรักษาเครื่องประดับได้ดี	3.67	0.58	4.67	0.58	4.00	0.00
1.3 วัสดุของบรรจุภัณฑ์เครื่องประดับมีโครงสร้างเหมาะสม	3.67	0.58	4.67	0.58	4.33	0.58
ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน	3.67	0.58	4.67	0.58	4.11	0.19
2. ด้านการสร้างความสะดวก						
2.1 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับมีขนาดที่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์	4.00	0.00	4.33	0.58	4.33	0.58
2.2 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับสามารถเคลื่อนย้ายได้สะดวก	4.00	0.00	4.33	0.58	4.33	0.58
2.3 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับสามารถนำไปใช้งานได้	4.00	0.00	4.00	0.00	4.00	0.00
ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน	4.00	0.00	4.22	0.38	4.22	0.38
3. ด้านการสื่อสารการตลาด						
3.1 บรรจุภัณฑ์มีลวดลายสอดคล้องกับเครื่องประดับ	3.33	0.58	4.67	0.58	3.33	0.58
3.2 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับสามารถนำเสนอข้อมูลของเครื่องประดับได้	3.33	0.58	4.33	0.58	3.67	0.58
3.3 รายละเอียดบนบรรจุภัณฑ์มีความชัดเจน	3.67	0.58	5.00	0.00	3.00	0.00
ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน	3.44	0.58	4.67	0.38	3.33	0.38

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์ จำนวน 3 ท่าน					
	รูปแบบที่ 1		รูปแบบที่ 2		รูปแบบที่ 3	
	☹	S.D.	☹	S.D.	☹	S.D.
4.ด้านการส่งเสริมการตลาด						
4.1 บรรจุภัณฑ์สามารถเพิ่มคุณค่าให้เครื่องประดับ	4.00	0.00	5.00	0.00	3.67	0.58
4.2 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับมีความสวยงามสะดุดตา	3.67	0.58	4.67	0.58	3.00	0.00
4.3 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับกระตุ้นความต้องการซื้อ	3.67	0.58	4.33	0.58	3.00	0.00
4.4 บรรจุภัณฑ์เครื่องประดับมีความน่าสนใจในรูปแบบลักษณะและสีสันท	4.00	0.00	4.00	0.00	3.00	0.00
ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน	3.83	0.29	4.50	0.29	3.17	0.14
ค่าเฉลี่ยของการประเมินบรรจุภัณฑ์เครื่องประดับทั้ง 3 รูปแบบ	3.74	0.36	4.51	0.41	3.71	0.28
	มาก		มากที่สุด		มาก	

จากตารางที่ 2 สรุปผลการวิเคราะห์รูปแบบที่เหมาะสมต่อการออกแบบบรรจุภัณฑ์และกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์สำหรับเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์คือ รูปแบบที่ 2 พบว่าด้านความเหมาะสม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.51, S.D. = 0.41) รองลงมาคือ รูปแบบที่ 1 พบว่าด้านความเหมาะสม มีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.74, S.D. = 0.36) รองลงมาคือ รูปแบบที่ 3 พบว่าด้านความเหมาะสม มีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.71, S.D. = 0.28)

รูปที่ 8 ภาพ 3D Packaging กล่องแหวน ต่างหู กล่องกำไล กล่องสร้อยคอ ถุงกระดาษใส่บรรจุภัณฑ์ รูปแบบที่ 2
(ภาพโดย: วิมลสิน สันตจิต, 2562)

รูปที่ 9 logo Design จำนวน 5 รูปแบบ
(ภาพโดย: วิมลสิน สันตจิต, 2562)

จากการวิเคราะห์และออกแบบตราสินค้าโดยชื่อว่า Noraya ภาษาไทยมาจากคำว่า โนราและอารยะ หมายถึงความเจริญรุ่งเรืองของวัฒนธรรมโนราห์ ส่วนภาษาอังกฤษแต่ละตัวอักษรมีความหมายคือ N Native ศิลปะพื้นถิ่น O old ความเก่าแก่ เป็นมา R Really nine ความงดงาม A Absorption การซึมซับ Y Your mind ด้วยหัวใจของคุณ A All perfect ทั้งหมดที่สมบูรณ์แบบ โดยออกแบบจำนวน 5 รูปแบบให้สอดคล้องกับเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ และทำการเลือกจากแบบสอบถามออนไลน์จำนวน 40 คนโดยรูปแบบที่มีการเลือกมากที่สุดคือรูปแบบที่ 2 จำนวน 26 คนคิดเป็น 65% รูปแบบที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1 เลือกจำนวน 6 คนคิดเป็น 15% รูปแบบที่ 5 เลือกจำนวน 5 คนคิดเป็น 12.5% รูปแบบที่ 2 เลือกจำนวน 2 คนคิดเป็น 5% รูปแบบที่ 4 เลือกจำนวน 1 คนคิดเป็น 2.5%

สรุปการออกแบบบรรจุภัณฑ์และตราสินค้าสรุปได้ว่า บรรจุภัณฑ์รูปแบบที่เหมาะสมมากที่สุดคือรูปแบบที่ 2 โดยบรรจุภัณฑ์ประกอบไปด้วยกล่องสร้อยคอ กล่องกำไลและสร้อยข้อมือ กล่องแหวนและต่างหูเป็นกล่องขนาดเดียวกัน และถูกกระตาดมีขนาดเล็กและขนาดใหญ่ไว้สำหรับใส่กล่องเครื่องประดับ และตราสินค้าที่เหมาะสมที่จากการทำแบบสอบถามออนไลน์จำนวน 40 คน ได้แก่ รูปแบบที่ 2 จำนวน 26 คน คิดเป็น 25% มีรูปแบบที่เหมาะสมที่สุดโดยแนวคิดมาจากทำราชมโนราห์และลายลูกแก้ว ซึ่งสอดคล้องกับเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์

9. สรุปและอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการออกแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ จะช่วยดำรงไว้ซึ่งภูมิปัญญาที่มีคุณค่า โดยนำเสนอในรูปแบบของเครื่องประดับที่เข้าถึงผู้บริโภคผู้หญิงวัยทำงานยุคใหม่มากขึ้น ซึ่งการพัฒนาลักษณะนี้จะเป็นการรักษาคุณค่าทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญารวมทั้งการสืบสานมรดกทางวัฒนธรรมให้เป็นที่รู้จัก ตามมาตรการต่าง ๆ ด้านการยกระดับอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับของรัฐบาล การใช้นวัตกรรม ความคิดสร้างสรรค์ และพื้นฐานทางวัฒนธรรมภูมิปัญญาไทยในการสร้างมูลค่าเพิ่ม จนสามารถที่จะพัฒนาขึ้นมาเป็นกระแสหรือแนวโน้มแฟชั่นในอนาคตจนเป็นที่ต้องการของตลาดต่อไป

สรุปผลจากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์เพื่อประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับได้ว่า เครื่องแต่งกายของมโนราห์มีความโดดเด่นเหมาะสมที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับเพราะมีรูปธรรมที่ชัดเจนโดดเด่นจดจำได้ง่ายมีเอกลักษณ์ ลวดลายการร้อยลูกปัด ลายลูกแก้วที่มีลักษณะเป็นสีเหลี่ยมข้าวหลามตัด มีการใช้ลวดลายซ้ำ ๆ กัน โทนสีที่เหมาะสมในการนำมาใช้ออกแบบเครื่องประดับ คือ สีฟ้า น้ำเงิน ขาว เขียว ความรู้สึกที่สามารถสื่อออกมาได้ในงานเครื่องประดับ ความแข็งแรง กระจับปกระจับแต่อ่อนช้อยและเหมาะสมถูกต้องตามกาลเทศะของงานของอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ สิ่งเหล่านี้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบเครื่องประดับได้ จากการออกแบบเครื่องประดับจากการประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ สรุปได้ดังนี้ คือ รูปแบบที่ 2 ซึ่งผลงาน พบแต่ความโชคดี (See good chance) ซึ่งได้แนวคิดมาจากเครื่องแต่งกายของมโนราห์ การซ้ำกันของลายข้าวหลามตัดและลักษณะการร้อยลูกปัดของมโนราห์ โดยออกแบบเป็นชุดมีทั้งหมด 4 ชิ้นได้แก่ สร้อยคอ ต่างหู กำไลและแหวน

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลดังนี้ จากแนวความคิดของบุปผาชาติ อุปลักษณ์รา [4] รูปแบบเครื่องประดับที่ได้จากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์จากเครื่องแต่งกายเหมาะสมกับการนำไปใช้ในการออกแบบเครื่องประดับมากที่สุด ทำให้รูปแบบเครื่องประดับสื่อถึงอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์เด่นชัดที่สุด

ขั้นตอนการออกแบบเครื่องประดับจากอัตลักษณ์มโนราห์อภิปรายผลได้ว่า ผู้วิจัยได้ออกแบบที่มุ่งเน้นความเป็นเอกลักษณ์ประยุกต์ลวดลาย รูปแบบสมดุลเป็นหน่วยเดียวกัน สอดคล้องกับวัสดุที่ใช้และสวมใส่ได้จริงไม่เป็นอันตรายต่อผู้สวมใส่โดยใช้กรอบแนวคิดการออกแบบเครื่องประดับของ [6] Watthana Jutawipat and Wannarat Inaum [7] นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Suthasini Bureekhampun [9] กล่าวว่าการออกแบบผลิตภัณฑ์ต้องคำนึงถึงความเหมาะสม ไม่ใช่ลวดลายที่เป็นสิ่งเคารพของชุมชน แต่ยั้งสื่อถึงอัตลักษณ์และตระหนักในคุณค่าความเป็นสังคมและวิถีชีวิต ส่วนรูปแบบบรรจุภัณฑ์ของเครื่องประดับจากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ คือ รูปแบบที่ 2 มีองค์ประกอบที่ลงตัว โดดเด่นด้านการปกป้องรักษาเครื่องประดับและการสื่อสารทางการตลาดที่ดีเหมาะสมกับเครื่องประดับจากอัตลักษณ์มโนราห์

10. ข้อเสนอแนะ

ในอนาคตการทำวิจัยควรเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้บริโภค กลุ่มตลาดว่าสนใจเครื่องประดับรูปแบบใด ใช้วัสดุอะไร เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และควรศึกษาด้านอื่น ๆ ของอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมโนราห์ให้มากขึ้นและคำนึงถึงวัฒนธรรมความเชื่อนำไปสู่การออกแบบให้ถูกกาลเทศะเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบในรูปแบบต่าง ๆ ได้มากยิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

- [1] The gem and Jewelry Institute of Thailand. 2017. **Thailand has set a goal to trade jewelry and world jewelry in the next 5 years.** Bangkok: Publisher Gem and jewelry information center.
- [2] Public Relations and Corporate Image officer Department of International Trade Promotion. 2017. **Trends in gem and jewelry.** [Online]. Retrieved from <http://www.bangkokbiznews.com/pr/detail/7677>. (September 25, 2018).
- [3] Kande Leawphairoj 2012-2016. **Action Plan for Promoting Small and Medium Enterprises (SMEs), Gems and Jewelry Industry Sector.** Bangkok: Publisher Promotion Office Small and medium enterprises.
- [4] Suthiwong Phongphaiboon. 2005. **Cultural Thai Encyclopedia of Southern.** Bangkok: Publisher The Siam Commercial Bank Encyclopedia Foundation.
- [5] Bupphachat Uppathamnarakorn. 2010. **Nora Performing Arts.** Nonthaburi: Publisher Samphatchanya.
- [6] Watthana Jutawipat. 2002. **Jewelry design.** Bangkok: Publisher Chulalongkorn University.
- [7] Wannarat Inaum. 1983. **Art jewelry.** Bangkok: Publisher Wichaunart Art.
- [8] Sudaduang Ruangrujira. 2000. **Principles of Marketing.** Bangkok: Publisher Prakayphruk
- [9] Suthasini Bureekhampun. 2014. A Study on the Cultural Landscape of Wat Phra That Hariphunchai Community to Design Public Facility. **Journal of industrial education**, 13(2), p. 81-88.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้